

Kommittéberättelse 2014

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2013/14:103 Kommittéberättelse 2014.

Konstitutionsutskottet noterar att det råder en jämn könsfördelning inom alla grupper av anställda i statliga kommittéer med undantag för gruppen *ordförande m.m.* Även om en majoritet i den sistnämnda gruppen fortfarande är män ser utskottet positivt på att andelen kvinnor i denna kategori har ökat jämfört med förra året. Utskottets önskan om statistik över spännvidden i könsfördelningen för kommittéer med fler ledamöter har tillgodosetts i årets kommittéberättelse. Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Kommittéberättelse 2014.....	5
<i>Tabeller</i>	
Andelen kvinnor (i varje grupp) anställda vid kommittéväsendet	6
<i>Bilagor</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Skrivelsen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kommittéberättelse 2014

Riksdagen lägger skrivelse 2013/14:103 till handlingarna.

Stockholm den 8 april 2014

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Karl Sigfrid (M), Karin Granbom Ellison (FP), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Hans Ekström (S), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Mia Sydow Mölleby (V), Cecilia Brinck (M), Marie Granlund (S), Sedat Dogru (M) och Anna-Lena Sörenson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2013/14:103 Kommittéberättelse 2014. Enligt riksdagsordningens tilläggsbestämmelse 3.6.3 ska regeringen varje år senast den 1 mars lämna riksdagen en redogörelse för verksamheten i de kommittéer som har tillsatts efter beslut av regeringen. Uppgifterna som lämnas i skrivelsen avser 2013.

Utskottets överväganden

Kommittéberättelse 2014

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2013/14:103 till handlingarna.

Skrivelsen

Regeringen lämnar i skrivelse 2013/14:103 Kommittéberättelse 2014 en redogörelse för verksamheten i de kommittéer som har tillsatts efter beslut av regeringen. Kommittéberättelsen innehåller uppgifter om kommittéernas sammansättning, redogörelser för deras arbete under den tid berättelsen avser samt uppgifter om kostnaderna för kommittéarbetet och fördelningen mellan kvinnor och män i kommittéerna. Uppgifterna avser 2013. Under 2013 tillsattes 67 kommittéer och 70 avslutades. I regeringens skrivelse anges att de totala utgifterna för kommittéerna år 2013 var knappt 450 miljoner, vilket är en ökning jämfört med föregående år, då dessa kostnader uppgick till drygt 350 miljoner kronor (i fasta priser med 2008 som basår). I summan ingår utgifter för konsultationer, vilka ökade från drygt 40 miljoner kronor 2012 till knappt 60 miljoner kronor 2013 (i fasta priser 2008).

När det gäller andelen män och kvinnor i kommittéerna framgår av skrivelsen att könsfördelningen sedan förra årets kommittéberättelse redovisas enligt en ny mätmetod, där den statistik som numera tas fram endast omfattar dem som under det redovisade året har varit förordnade i en pågående kommitté. Enligt den tidigare mätmetoden inkluderades även de som någon gång hade varit förordnade i en kommitté som fortfarande var pågående. Syftet med ändringen är att redovisningen bättre ska kunna jämföras med årlig statistik över statliga myndigheters styrelser som lämnas till riksdagen i andra sammanhang.

Inom gruppen *ordförande m.m.* har andelen kvinnor ökat till 37 procent, en ökning med 5 procentenheter jämfört med 2012. Andelen män som är ordförande är 63 procent. Vad gäller gruppen *ledamöter* har andelen kvinnor ökat med 1 procentenhet till 44 procent, medan andelen män är 56 procent. Inom gruppen *sakkunniga m.m.* är andelen kvinnor 51 procent och andelen män 49 procent. När det gäller gruppen *sekreterare och övriga* är andelen kvinnor 59 procent och andelen män 41 procent.

Regeringen lämnar inte någon redogörelse för ålderssammansättningen i kommittéerna i årets kommittéberättelse. De senaste åren har ingen uppföljning av ålderssammansättningen i de statliga kommittéerna gjorts. Av skrivelsen framgår att uppföljningen görs med några års mellanrum eftersom förändringarna över tid i ålderssammansättningen är små.

Spännvidden i könsfördelningen för kommittéer

Av årets kommittéberättelse framgår (s. 282) att det finns 39 kommittéer med ledamöter. Två av dessa kommittéer har ingen ordförande. Av de 37 kommittéer som har en ordförande har 24 en manlig ordförande och 13 en kvinnlig ordförande. När det gäller ledamöter anges i kommittéberättelsen att i samtliga dessa 39 kommittéer har 15 en övervikt av män, dvs. att andelen män är över 60 procent. Endast fyra kommittéer har en övervikt av kvinnliga ledamöter.

Övrigt

I förarbetena till diskrimineringslagen (2008:567) diskuterades bl.a. frågan om när ett arbete kan betraktas som kvinnodominerat. Av förarbetena framgår att en måttstock för när det kan anses råda underrepresentation är om arbetsgivaren har mindre än 40 procent av ett kön i den aktuella typen av arbete (prop. 2007/08:95 s. 503 och 540). Konstitutionsutskottet har använt denna måttstock vid tidigare granskningar av regeringens utnämningssmakt och jämställdhet bland utnämnda myndighetschefer och chefer vid utlandsmyndigheter (bet. 2009/10:KU10 s. 129 och bet. 2011/12:KU10 s. 97).

Andelen kvinnor (i varje grupp) anställda vid kommittéväsendet

År	Ordförande m.m.	Ledamöter	Sakkunniga m.m.	Sekreterare och övriga
2003	35	46	46	53
2004	34	45	47	54
2005	39	46	47	55
2006	42	44	47	54
2007	41	44	49	53
2008	35	45	47	52
2009	35	44	46	53
2010	35	44	46	56
2011	32	44	47	56
2012	32 ^a	43 ^a	50 ^a	60 ^a
2013	37 ^a	44 ^a	51 ^a	59 ^a

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av skrivelse 103 för respektive riksmöte fr.o.m. 2003/04 t.o.m. 2013/14.

^a: Dessa siffror är baserade på den nya mätmetoden som började tillämpas först 2012. Utskottet konstaterade i förra årets betänkande (bet. 2012/13:KU23 s. 6) att de olika mätmetoderna inte leder till några väsentliga skillnader i redovisningen av könsfördelningen i kommittéerna.

Utskottet har tillfört uppgifterna från årets kommittéberättelse till sin genomgång av andelen kvinnor i var och en av de fyra grupper som redovisats i regeringens kommittéberättelser sedan 2003. Genomgången redovisas ovan i tabellen och baserar sig för åren 2003–2011 på den tidigare mätmetoden och för åren 2012 och 2013 på den nya mätmetoden. Som framgår av tabellen ovan har underrepresentation i gruppen *ordförande m.m.* varit vanligt förekommande under den undersökta perioden med undantag för två år, dvs. 2006 och 2007. En trend under de senaste fem åren har varit att andelen kvinnor i gruppen *sekreterare och övriga* har ökat marginellt.

När det gäller ålderssammansättningen i de statliga kommittéerna gjordes den senaste uppföljningen i kommittéberättelsen 2009 (skr. 2008/09:103). Uppföljningen avsåg då kommittéernas sammansättning den 31 december 2007, och av den framgick att åldersgruppen 45–64 år är kraftigt överrepresenterad i förhållande till sin befolkningsandel. Av alla ledamöter 2007 var 50,4 procent över 55 år, vilket var en liten minskning jämfört med 2006. Andelen ledamöter under 30 år var 1,1 procent 2007, en minskning jämfört med mätningen 2006. Könsfördelningen var mer ojämn i de äldre åldersgrupperna. I åldersgruppen 55 år och äldre var 66 procent av ledamöterna män medan kvinnor var i majoritet bland de ledamöter som var 54 år eller yngre (54 procent kvinnor).

Tidigare behandling

Utskottet noterade i förra årets betänkande (bet. 2012/13:KU23) att det är viktigt att eftersträva en jämn könsfördelning även inom gruppen *ordförande m.m.* Utskottet förutsatte att regeringen arbetar aktivt för att säkerställa detta. Vidare bedömde utskottet att det vore lämpligt att statistik över spännvidden i könsfördelningen för kommittéer med fler ledamöter redovisades fr.o.m. nästa års kommittéberättelse (se ovan). Detta kunde exempelvis åstadkommas genom att andelen av nämnda kommittéer med underrepresentation redovisas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det i samtliga kategorier utom i gruppen *ordförande m.m.* råder en jämn könsfördelning. Även om en majoritet i den sistnämnda gruppen fortfarande är män ser utskottet positivt på att andelen kvinnor i denna kategori har ökat i jämförelse med förra året. Utskottets önskan om statistik över spännvidden i könsfördelningen för kommittéer med fler ledamöter har tillgodosetts i årets kommittéberättelse. Utskottet noterar att det är fem år sedan en redogörelse för ålderssammansättningen i kommittéerna senast lämnades. Med beaktande av det ovannämnda föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse 2013/14:103 till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Skrivelse 103 Kommittéberättelse 2014.